

MT 321Çalışma Soruları

1) Her $k, m \in N \cup \{0\}$ için $w \in \Omega^k(R^n)$, $\lambda \in \Omega^m(R^n)$ ise $\lambda \wedge w = (-1)^{km} w \wedge \lambda$ olduğunu gösteriniz.

2) $w = xyz^2 dx \in \Omega^1(R^3)$, $\lambda = xyz dy \in \Omega^1(R^3)$, $F : R^2 \rightarrow R^3$ $F(s, t) = (s^2, s^2 - t, st^2)$ olsun.

a) $F^*(dw) = d(F^*w)$ olduğunu gösteriniz.

b) $F^*(w \wedge \lambda) = (F^*w) \wedge (F^*\lambda)$ olduğunu gösteriniz.

3) $F : I^n \rightarrow R^n$ ($n \geq 1$) $w \in \Omega^n(R^n)$ olsun. Eğer F değişkenlerden birine bağlı değilse $F^*w = 0$ olduğunu gösteriniz.

4) $F : I^2 \rightarrow R^2$, $w = dx \wedge dy$ ise $F^*w = J_F dt_1 \wedge dt_2$ ($J_F : \text{Jakobiyan}$) olduğunu gösteriniz.

Çözümler

1) $w = dx_{i_1} \wedge dx_{i_2} \wedge \dots \wedge dx_{i_k}$, $\lambda = dx_{j_1} \wedge dx_{j_2} \wedge \dots \wedge dx_{j_m}$ $dx_{i_t} \neq dx_{j_s}$ (t, s) = $\{1, \dots, k\} \times \{1, \dots, m\}$

$k + m < n$ aksi takdirde $w \wedge \lambda = \lambda \wedge w = 0$ olup eşitlik sağlanır.

$w \wedge \lambda = dx_{i_1} \wedge dx_{i_2} \wedge \dots \wedge dx_{i_k} \wedge dx_{j_1} \wedge dx_{j_2} \wedge \dots \wedge dx_{j_m} = (-1)^k dx_{j_1} \wedge dx_{i_1} \wedge dx_{i_2} \wedge \dots \wedge dx_{i_k} \wedge dx_{j_2} \wedge \dots \wedge dx_{j_m}$ olur. Bu şekilde devam edilirse;

$w \wedge \lambda = (-1)^{km} dx_{j_1} \wedge dx_{j_2} \wedge \dots \wedge dx_{j_m} \wedge dx_{i_1} \wedge dx_{i_2} \wedge \dots \wedge dx_{i_k} = (-1)^{km} \lambda \wedge w$ olur.

2 - a) $dw = 2xyz dy \wedge dx + xy^2 dz \wedge dx$ olur.

$F^*(dw) = 2s^3 t^2 (s^2 - t) (2s ds - dt) \wedge 2s ds + s^2 (s^2 - t)^2 (t^2 ds + 2st dt) \wedge 2s ds$
 $= -4s^4 t^2 (s^2 - t) dt \wedge ds + 4s^4 (s^2 - t)^2 t dt \wedge ds$

$F^*(dw) = (4s^4 t (s^2 - t)^2 - 4s^4 t^2 (s^2 - t)) dt \wedge ds$

$F^*w = 2s^4 (s^2 - t)^2 t^2 ds$

$dF^*w = (4s^4 t (s^2 - t)^2 - 4s^4 t^2 (s^2 - t)) dt \wedge ds = F^*(dw)$

2 - b) $w \wedge \lambda = x^2 y^3 z^2 dx \wedge dy \in \Omega^2(R^3)$

$F^*(w \wedge \lambda) = (s^4 (s^2 - t)^3 s^2 t^4 2s ds) \wedge (2s ds - dt)$

$$F^*(w\Lambda\lambda) = -2s^7(s^2 - t)^3 t^4 ds\Lambda dt$$

$$\begin{aligned} F^*w &= 2s^4(s^2 - t)^2 t^2 ds, \\ F^*\lambda &= s^3 t^2 (s^2 - t)(2s ds - dt) = 2s^4 t^2 (s^2 - t) ds - s^3 t^2 (s^2 - t) dt \\ (F^*w)\Lambda(F^*\lambda) &= (2s^4(s^2 - t)^2 t^2 ds)\Lambda(2s^4 t^2 (s^2 - t) ds - s^3 t^2 (s^2 - t) dt) \\ (F^*w)\Lambda(F^*\lambda) &= -2s^7 (s^2 - t)^3 t^4 ds\Lambda dt = F^*(w\Lambda\lambda) \end{aligned}$$

3) $F : I^n \rightarrow R^n$ $n \geq 1$ $w \in \Omega^n(R^n)$ olsun. O halde $w = f dx_1 \wedge dx_2 \wedge \dots \wedge dx_n$ şeklindedir.

$F(t_1, t_2, \dots, t_n) = (g_1, g_2, \dots, g_n)$ ve $g_j : I^n \rightarrow R$ değişkenlerden birine örneğin t_i değişkenine bağlı olsun

$$\begin{aligned} F^*w &= f \circ F (dg_1 \wedge dg_2 \wedge \dots \wedge dg_n) = f \circ F \left(\sum_{k=1}^n \frac{\partial g_1}{\partial t_i} dt_i \right) \wedge \left(\sum_{k=1}^n \frac{\partial g_2}{\partial t_i} dt_i \right) \wedge \dots \wedge \left(\sum_{k=1}^n \frac{\partial g_n}{\partial t_i} dt_i \right) \\ \Lambda \left(\sum_{k=1}^n \frac{\partial g_n}{\partial t_i} dt_i \right) &\in \Omega^n(R^n) \\ F^*w &= g dt_1 \wedge dt_2 \wedge \dots \wedge dt_n \text{ şeklindedir. Fakat } dt_i \text{ terimi olmadığından } F^*w = 0 \text{ olur.} \end{aligned}$$

4) $F : I^2 \rightarrow R^2$ $F(t_1, t_2) = (f = f(t_1, t_2), g = g(t_1, t_2))$ olsun

$$\begin{aligned} F^*w &= df \wedge dg = \left(\frac{\partial f}{\partial t_1} dt_1 + \frac{\partial f}{\partial t_2} dt_2 \right) \wedge \left(\frac{\partial g}{\partial t_1} dt_1 + \frac{\partial g}{\partial t_2} dt_2 \right) \\ F^*w &= \left(\frac{\partial f}{\partial t_1} \frac{\partial g}{\partial t_2} - \frac{\partial f}{\partial t_2} \frac{\partial g}{\partial t_1} \right) dt_1 \wedge dt_2 = J_F dt_1 \wedge dt_2 \end{aligned}$$